

Briuselis, 2023 m. liepos 12 d.
(OR. en)

11758/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0230 (NLE)

JAI 996
FRONT 230
VISA 145
SIRIS 58

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 389 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 389 final.

Pridedama: COM(2023) 389 final

Briuselis, 2023 07 10
COM(2023) 389 final

2023/0230 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl papildomų taisyklių,
susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip
Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

2018 m. birželio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės (SVVP), įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą [COM(2018/473)].

2021 m. liepos 7 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriama 2021–2027 m. sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė (toliau – Reglamentas dėl sienų valdymo ir vizų politikos priemonės (SVVP reglamentas)).

SVVP reglamentu siekiama išreikšti solidarumą teikiant finansinę pagalbą toms valstybėms (narėms), kurios taiko Šengeno *acquis* nuostatas dėl išorės sienų. Tai yra Šengeno *acquis* plėtojimas, kuriame dalyvauja su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir tolesniu plėtojimu susijusios šalys (toliau – Šengeno asocijuotosios šalys arba asocijuotosios šalys).

Komisija taip pat pateikė pasiūlymą [COM(2018) 375], kuriuo siekiama nustatyti septyniems pasidalijamojo valdymo fondams, įskaitant SVVP, taikytinų bendrųjų nuostatų sistemą. Reglamentas (ES) 2021/1060 (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas) priimtas 2021 m. birželio 24 d.

2021 m. rugpjūčio 11 d. Šveicarijos Konfederacija pranešė apie savo sprendimą sutikti su SVVP reglamento turiniu ir jį įgyvendinti savo vidaus teisinėje sistemoje. Komisija šį pasiūlymą pateikia dar negavusi Šveicarijos pranešimo apie savo konstitucinių reikalavimų įvykdymą, kad nesutrumpėtų faktinio SVVP reglamento taikymo Šveicarijoje laikas. Pagal SVVP reglamento 75 konstatuojamąją dalį tokio susitarimo sudarymo procedūra turėtų įvykti po to, kai atitinkama šalis bus raštu informavusi, kad įvykdyti visi jos vidaus reikalavimai.

SVVP reglamento 7 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad turėtų būti sudaromi susitarimai, kuriais nustatomi su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių šalių dalyvavimo SVVP pobūdis ir būdai, laikantis atitinkamų asociacijos susitarimų tam tikrų nuostatų. Sąjunga šiuos susitarimus sudaro su Šengeno asocijuotosiomis šalimis pagal SESV 216 straipsnį.

Susitarimuose taip pat turėtų būti apibrėžtas šių šalių finansinis įnašas į Sąjungos biudžetą SVVP reikmėms. Finansiniai įnašai turėtų būti apskaičiuojami pagal kiekvienos asocijuotosios šalies bendrąjį vidaus produktą, išreikštą visų dalyvaujančių valstybių bendrojo vidaus produkto procentine dalimi.

Pagal Šengeno asociacijos susitarimus asocijuotosios šalys turi visapusiškai priimti Sąjungos priemones, įskaitant SVVP reglamentą, kuriomis plėtojamas arba kurios pagrįstos Šengeno *acquis*.

SVVP skirtas Sąjungos biudžetas turėtų būti vykdomas pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 (toliau – Finansinis reglamentas). Šengeno asocijuotosios šalys taip pat turi imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų, susijusių su finansų valdymu ir kontrole, nustatytų SESV ir Sąjungos teisėje, kurios teisinis pagrindas yra SESV.

Kalbant apie Bendrųjų nuostatų reglamentą, ne visos jo nuostatos ir priedai yra aktualūs SVVP. Be to, reikia pakoreguoti kai kuriose Bendrųjų nuostatų reglamento nuostatose nustatytų principų taikymą, kad būtų atsižvelgta į Šengeno asocijuotųjų šalių statusą.

Susitarimais taip pat įdiegti konkretūs greito tų susitarimų koregavimo mechanizmai, skirti tiems atvejams, kai keičiami pagrindiniai su įgyvendinimu susiję Sąjungos teisės aktai, pavyzdžiui, Finansinis reglamentas ir Bendrųjų nuostatų reglamentas.

Susitarimais turėtų būti užtikrinta, kad atliekant SVVP laikotarpio vidurio peržiūrą būtų atsižvelgta į uždelstą Šengeno asocijuotųjų šalių dalyvavimą.

Biudžeto ir finansų kontrolės srityje valstybėms narėms taikomos horizontaliosios prievolės (pvz., Audito Rūmų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos prokuratūros ir Komisijos kompetencija), tiesiogiai kylančios iš Sutarties arba antrinių Sąjungos teisės aktų, įskaitant minėtą Bendrųjų nuostatų reglamentą. Šios prievolės valstybėms narėms galioja *ipso facto*, todėl SVVP reglamente jos neišdėstytos. Dėl to šios prievolės turi būti taikomos ir asocijuotosioms šalims pagal susitarimą, kuriam taikomas šis pasiūlymas.

Į susitarimus taip pat įtraukta nuostata dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS). Tai būtina atsižvelgiant į 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226, 86 straipsnį, kuriame nurodyta, kad visos ETIAS gaunamos pajamos, likusios padengus jos veikimo ir techninės priežiūros išlaidas, priskiriamos Sąjungos biudžetui. Siekiant Reglamento (ES) 2018/1240 86 straipsnį teisingai taikyti visoms to reglamento dalyvaujančioms valstybėms, asocijuotųjų šalių įnašas į Priemonės teminę priemonę turėtų būti proporcingai sumažintas, jei ir kai likusios pajamos priskiriamos Sąjungos biudžetui.

Sąjunga turėtų sudaryti susitarimus su kiekviena iš keturių Šengeno asocijuotųjų šalių. Šis pasiūlymas taikomas susitarimui su Šveicarija.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šio pasiūlymo tikslas – pasirašyti Sąjungos ir Šveicarijos susitarimą dėl šios šalies įnašo į sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonę 2021–2027 m. laikotarpiu ir dėl šiam dalyvavimui būtinų papildomų taisyklių. Jis taikomas tokio pobūdžio trečiosios kartos susitarimams.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Netaikoma.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas dėl Susitarimo pasirašymo grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalimi ir 218 straipsnio 5 dalimi.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalį ir kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/1148 7 straipsnio 6 dalyje, pasiūlymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai, todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas būtinas siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2021/1148 7 straipsnio 6 dalyje nustatytą reikalavimą sudaryti susitarimus su šalimis, susijusiomis su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu, siekiant nustatyti jų dalyvavimo sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonėje, įtrauktoje į Integruoto sienų valdymo fondą, pobūdį ir būdus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Netaikoma.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma, kadangi pasiūlymas susijęs su programos valdymu ir juo siekiama pasirašyti tarptautinį susitarimą, dėl kurio buvo deramasi remiantis Tarybos patvirtintais derybiniais nurodymais. Šveicarija laikysis reglamente, kuriuo sukuriama sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, nustatytą taisyklių ir taikytinų Bendrųjų nuostatų reglamento bei Finansinio reglamento straipsnių panašiai, kaip ES valstybės narės.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Susitarimo projekto 10 straipsnyje ir priede aprašomos nuostatos, susijusios su asocijuotosios šalies metiniais finansiniais įnašais į Integruoto sienų valdymo fondo biudžetą.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šveicarijai (bus) taikomi visi Reglamente (ES) 2021/1048 nustatyti stebėsenos, ataskaitų teikimo, veiksmingumo ir vertinimo reikalavimai.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Nereikalinga.

Atsižvelgdama į tai, kas nurodyta pirmiau, Komisija siūlo Tarybai priimti sprendimą pasirašyti susitarimą Sąjungos vardu ir įgalioti Tarybos pirmininką paskirti asmenį (-is), tinkamai įgaliotą (-us) pasirašyti Sąjungos vardu.

Komisija pateikė atskirą pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl pridedamo Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, sudarymo¹. Taryba šį sprendimą priima gavusi Europos Parlamento pritarimą.

¹ COM(2023) 388

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, pasirašymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2022 m. vasario 21 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas² su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste dėl asocijuotųjų šalių finansinių įnašų susitarimų ir jų dalyvavimui būtinų papildomų taisyklių, įskaitant nuostatas, kuriomis užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga ir Audito Rūmų audito įgaliojimai, kurie turi būti sudaryti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1148³. Derybos su Šveicarijos Konfederacija sėkmingai baigtos ir Susitarimas parafuotas 2023 m. vasario 14 d.;
- (2) Reglamentas (ES) 2021/1148 grindžiamas Šengeno *acquis*; Danija, remdamasi prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 4 straipsniu, nusprendė įgyvendinti tą reglamentą savo nacionalinėje teisėje. Pagal Protokolo Nr. 22 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (3) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁴. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (4) todėl Susitarimas turėtų būti Sąjungos vardu pasirašytas su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau,

² Tarybos sprendimas (ES) 2022/442 2022 m. vasario 21 d. kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste, kad būtų sudaryti Europos Sąjungos ir tų šalių susitarimai dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 90, 2022 3 18, p. 116).

³ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriamas sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 251, 2021 7 15, p. 48).

⁴ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, pasirašymas Europos Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau.

Pasirašyti numatyto susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo Komisijos nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti Susitarimą su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*